

ONTWIKKELING PASTOOR
JURGENSSTRAAT 21, ESBEEK, GEMEENTE
HILVARENBEEK
BEOORDELING OMGEKEERDE WERKING WET
GEURHINDER EN VEEHOUDERIJ

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

ONTWIKKELING PASTOOR JURGENSSTRAAT 21, ESBEEK, GEMEENTE HILVARENBEEK

BEOORDELING OMGEKEERDE WERKING WET GEURHINDER EN VEEHOUDERIJ

In opdracht van	Gemeente Hilvarenbeek
Opgesteld door	Fred Stouthart en Jeroen de Vries
Auteur	Fred Stouthart en Jeroen de Vries
SoortNummer	205948
Datum	30 oktober 2013
Status	definitief

Inhoudsopgave

1. Inleiding	6
2. Wet geurhinder en veehouderij in de ruimtelijke ordening	1
2.1. Wet geurhinder en veehouderij	1
2.2. Geurverordening gemeente Hilvarenbeek	2
2.3. Omgekeerde werking: doorwerking Wet geurhinder en veehouderij in de ruimtelijke ordening	3
2.3.1. Belangen afwegen	3
2.3.2. Geurcontouren en bouwen	3
3. Gehanteerde beoordeling (criteria en richtlijnen)	5
3.1. Geurgevoelig object	5
3.2. Bebouwde kom	5
3.3. Belangen van veehouderijen	6
3.4. Woon- en leefklimaat	6
3.5. Gegevens en werkwijze	8
4. Beoordeling en resultaat	10
5. Conclusies	15

1. Inleiding

Op de Pastoor Jurgensstraat 21 te Esbeek (gemeente Hilvarenbeek) wordt een veehouderij beëindigd. Het is de bedoeling om op betreffende locatie 6 woningen te ontwikkelen. Op de plaats van de huidige bedrijfswoning wordt een twee-onder-een-kap woning gerealiseerd en op/nabij het overige deel van het bouwvlak zijn 4 nieuwe woningen gepland.

Voor het plangebied wordt een apart bestemmingsplan vastgesteld. In verband daarmee wil de gemeente Hilvarenbeek inzicht in de mogelijkheden en beperkingen als gevolg van de veehouderijen in de omgeving. Daarvoor heeft zij de Omgevingsdienst Zuidooat-Brabant de opdracht verstrekt een beoordeling te maken van de omgekeerde werking van de Wet geurhinder en veehouderij.

In dit rapport is getoetst of sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Daarbij zijn de belangen van de veehouderij en het woon- en leefklimaat in ogenschouw genomen. Voorafgaand aan de toetsing daarvan wordt in dit rapport ingegaan op de Wet geurhinder en veehouderij en de omgekeerde werking c.q. de doorwerking in de ruimtelijke ordening, de gehanteerde uitgangspunten behandeld en de werkwijze.

De gemeente Hilvarenbeek heeft een geurverordening met andere normen en vaste afstanden vastgesteld. De geurverordening voor de gemeente Hilvarenbeek stelt de volgende normen en afstanden:

- de norm van 2 ouE/m³ voor de maximale geurbelasting op geurgevoelige objecten gelegen in de bebouwde kom van de woonkernen binnen de gemeente, te weten Baarschot, Biesthoutakker, Diessen, Esbeek, Haghorst en Hilvarenbeek (incl. Grote Voort);
- de norm van 7 ouE/m³ voor de maximale geurbelasting op geurgevoelige objecten binnen extensiveringsgebied overig;
- een vaste afstand van 50 meter voor veehouderijen waar maximaal 50 dieren worden gehouden van een diercategorie waarvoor niet bij ministeriële regeling geen geuremissiefactor is vastgesteld, gelegen in de bebouwde kom van de woonkernen binnen de gemeente, te weten Baarschot, Biesthoutakker, Diessen, Esbeek, Haghorst en Hilvarenbeek (incl. Grote Voort).

Buiten de gebieden genoemd in de verordening, dus voor het overige grondgebied van de gemeente, gelden de wettelijke standaardnormen. Dit betekent dat in het buitengebied (behoudens extensiveringsgebied overig) de wettelijke norm van 14 ouE/m³ geldt. In de bebouwde kom geldt een vaste afstand van 100 meter ten opzichte van geurgevoelige objecten, voor bedrijven met meer dan 50 dieren, waarvoor niet bij ministeriële regeling een geuremissiefactor is vastgesteld. Voor het buitengebied geldt een vaste afstand van 50 meter. In het onderhavige rapport zal worden uitgegaan van genoemde normstelling en vaste afstanden.

2. Wet geurhinder en veehouderij in de ruimtelijke ordening

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de Wet geurhinder en veehouderij, de gemeentelijke geurverordening en de doorwerking naar de ruimtelijke ordening.

2.1. Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) beschermt geurgevoelige objecten tegen geurhinder uit veehouderijen. De wet bevat twee regimes:

- geurnormen voor de maximaal toelaatbare geurbelasting van een veehouderij. Deze normen zijn uitgedrukt in geureenheden: odour units (ouE/m^3)¹. De wet kent vier standaardnormen: voor concentratiegebieden en niet-concentratiegebieden met daarbinnen een onderscheid tussen de bebouwde kom en het buitengebied, zie tabel 1;
- vaste afstanden voor een groep dieren² waarvoor geen odour units beschikbaar zijn. Voor deze groep gelden vaste afstanden, zie tabel 2.

Een aanvraag van een veehouderij om een omgevingsvergunning wordt bij het onderdeel milieu getoetst aan voorgaande normen of afstanden. Afhankelijk van de uitkomst, wordt de vergunning verleend dan wel geweigerd.

Tabel 1. In de Wgv opgenomen standaard normen voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelige object in de niet-concentratiegebieden voor de veehouderij.

concentratiegebieden	
Binnen bebouwde kom	3 ou
Buitengebied	14 ou

Tabel 2. In de Wgv opgenomen standaard waarden voor de vaste afstand van een veehouderij naar een geurgevoelige object.

	Vaste afstanden (meters)					
	Melkoeien, jongvee, zoogkoeien e.a.*	Nertsen				
		1-1000 dieren	1001-1500 dieren	1501-3000 dieren	3001-6000 dieren	6001-9000 dieren
Bebouwde kom	100	175	200	225	250	275
Buitengebied	50	100	125	150	175	200

* andere diercategorieën waarvoor geen emissiefactoren bekend zijn.

NB. Indien de nertsen in emissiearme huisvesting worden gehouden dan worden de afstanden uit de tweede rij van de tabel ('buitengebied') met 25 meter verkleind.

¹ De emissie van geurstoffen uitgedrukt in odour units is bekend van varkens, pluimvee, schapen, geiten, eenden, vleeskalveren en vleesstieren. De emissies zijn gemeten aan stallen, zowel met als zonder emissiearme systemen.

² Voor een groep dieren is de geurmissie tot nu toe nog niet gemeten. Voor deze groep dieren zijn dus geen emissies van geurstoffen bekend. Het betreft: melk- en kalfkoeien, zoogkoeien, vrouwelijk jongvee, pelsdieren, paarden en andere dieren die niet onder voetnoot 1 zijn genoemd.

2.2. Geurverordening gemeente Hilvarenbeek

Gemeenten mogen van de wettelijke normen en afstanden afwijken. Voor de geurnormen is in de wet een bandbreedte aangegeven (zie onderstaand schema), voor de vaste afstanden is dit niet het geval. Dergelijke afwijkende normen gelden voor een bepaald gebied. Voor dat gebied moet de gemeente een geurgebiedsvisie opstellen en daarbij rekening houden met de gewenste ruimtelijke ontwikkeling. De afwijkende normen worden in een gemeentelijke verordening vastgelegd.

De gemeente Hilvarenbeek heeft een geurverordening met andere normen en afstanden vastgesteld. Deze zijn in de plaats gekomen van de wettelijke (zover van toepassing). Dit betekent dat de waarden voor de maximale geurbelasting en vaste afstanden uit de Verordening van toepassing zijn.

In tabel 3 hieronder staan de geurnormen en afstanden vermeldt die van toepassing zijn op grond van de geurverordening van de gemeente Hilvarenbeek. Voor de niet in de verordening genoemde gebieden, dus voor het overige grondgebied van de gemeente, gelden de wettelijke standaardnormen.

Tabel 3. Overzicht van in Hilvarenbeek van toepassing zijnde geurnormen en afstanden op grond van de gemeentelijke geurverordening en op grond van de Wgv.

In gemeentelijke geurverordening opgenomen geurnormen en vaste afstanden		
	Geurnorm (odour units, ou_E/m^3)	Vaste afstand (meters)
Bebouwde kom*	2	Max. 50 dieren ⇒ minimaal 50 meter
Extensiveringsgebied overig ** (kernrandzone, zoekgebied woningbouw)	7	-
Op grond van de Wgv gelden de geurnormen en vaste afstanden		
Bebouwde kom*	zie hierboven gemeentelijke verordening	Meer dan 50 dieren ⇒ minimaal 100 meter
Buitengebied (extensivering natuur, verweving, LOG Stille Wille)	14	50 meter

* De bebouwde kom van de woonkernen binnen de gemeente, te weten Baarschot, Biesthoutakker, Diessen, Esbeek, Haghorst en Hilvarenbeek (incl. Grote Voort). Voor deze woonkernen is in de geurverordening een norm van 2 odour units opgenomen. Door deze norm wordt de geuremissieruimte op individuele veehouderijen beperkt, zodat de cumulatieve geurbelasting (achtergrondbelasting) op de woonkernen niet te hoog op kan lopen en een aanvaardbaar woon- en leefklimaat vanwege de achtergrondbelasting is geborgd. Dit betekent tegelijk dat deze geurnorm niet is vastgesteld met het oog op het woon- en leefklimaat. Daarvoor geldt een andere waarde, zie hiervoor paragraaf 3.4 over de uitgangspunten voor het woon- en leefklimaat.

** Extensiveringsgebied overig betreft de kernrandzone van 250 meter rond de woonkernen. Dit maakt onderdeel uit van het buitengebied. De kernrandzone heeft onder andere de functie van zoekgebied voor woningbouw. In verband met mogelijke woningbouw en borgen van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor toekomstige bewoners is een geurnorm van 7 odour units opgenomen in de gemeentelijke geurverordening.

2.3. Omgekeerde werking: doorwerking Wet geurhinder en veehouderij in de ruimtelijke ordening

De Wgv wordt dus gebruikt om de geurbelasting veroorzaakt door veehouderijen te beoordelen vanwege de vergunningverlening. Indirect heeft de Wgv consequenties voor de totstandkoming van *geurgevoelige objecten*. Die doorwerking van de geurregeling naar de ruimtelijke ordening wordt wel aangeduid met de term 'omgekeerde werking'. De reden is duidelijk: een geurnorm beoogt mensen te beschermen tegen overmatige geurhinder. Omgekeerd moet een bevoegd gezag dan ook niet toestaan dat mensen zichzelf blootstellen aan die overmatige hinder, bijvoorbeeld door zich in de directe nabijheid van de veehouderij te vestigen.

De ruimtelijke plannen waarvoor de omgekeerde werking moet worden beoordeeld, zijn met name bestemmingsplannen waarin locaties voor woningbouw, zoals een woonwijk of een ruimte voor ruimte-woning, of recreatie en toerisme worden vastgelegd.

2.3.1. Belangen afwegen

Bij besluitvorming omtrent (wijziging van) een bestemmingsplan moet worden bepaald of sprake is van een goede ruimtelijke ordening en of het plan niet in strijd is met het ruimtelijke ordeningsrecht. Ten behoeve van een zorgvuldige besluitvorming moet worden nagegaan of een partij onevenredig in haar belangen wordt geschaad; de rechtspositie van de betrokkenen moet worden gehandhaafd. Dat is tevens van belang voor eventuele planschade (artikel 6.1 Wro). Er zijn in ieder geval twee relevante partijen, de veehouderij en de toekomstige bewoner of een andere ondernemer (bijvoorbeeld recreatie en toerisme):

- de veehouderij heeft twee belangen: voortzetting van de bestaande bedrijfsactiviteiten en het realiseren van uitbreidingen (bijvoorbeeld een reeds vergunde uitbreiding);
- de toekomstige bewoner heeft belang bij een aanvaardbaar woon- en verblijfklimaat.

Anders gezegd betekent het voorgaande dat bij het beoordelen van plangebieden de volgende aspecten in ogenschouw moeten worden genomen:

- a. Het belang van het geurgevoelig object: is ter plaatse sprake van een aanvaardbaar woon- en verblijfklimaat?
- b. De belangen veehouderijen en derden: wordt niet iemand onevenredig in zijn belangen geschaad?

2.3.2. Geurcontouren en bouwen

De Wgv leidt tot twee typen contouren: de geurcontouren (gebaseerd op odour units) en de afstandscontouren (gebaseerd op een vaste afstanden). De relatie van deze contouren met bouwen wordt hieronder behandeld.

Bouwen binnen geurcontouren gebaseerd op odour units

Het kenmerk van de Wgv is dat voor diercategorieën waarvoor een geuremissiefactor bekend is, de geurbelasting naar de omgeving kan worden bepaald (odour units). Dit gebeurt met het verspreidingsmodel V-Stacks. Daarmee is op een 'geurkaart' de geurcontour rondom een veehouderij in beeld te brengen. De geurcontour komt overeen met een bepaalde geurbelasting of geurnorm en kan voor iedere willekeurige geurbelasting of norm op een 'geurkaart' worden afgebeeld.

Als de veehouderij niet in zijn belangen wordt geschaad en tevens een goed woon- en verblijfklimaat kan worden gegarandeerd, is het toelaatbaar om binnen de geurcontour een geurgevoelige objecten te bouwen.

Doordat de geurbelasting naar de omgeving kan worden bepaald, is voor iedere locatie te beoordelen of sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Hiervoor is de geurcontouren niet van belang (vaste jurisprudentie). Er mag binnen een geurcontour worden gebouwd als inzichtelijk wordt gemaakt dat ter plaatse sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Maar, de veehouderij mag niet in haar belangen worden geschaad.

Het belang van de veehouderij wordt niet geschaad als binnen de geurcontour al geurgevoelige objecten liggen en het nieuw geurgevoelig object niet dichterbij de veehouderij komt te staan. Bouwen binnen de geurcontour is niet mogelijk als er geen andere geurgevoelige objecten binnen de contour liggen. Bouwen binnen de contour schaadt dan de belangen van de veehouderij³.

Bouwen binnen afstandscontouren (vaste afstanden)

Voor diercategorieën waarvoor geen emissiefactoren bekend zijn (zie voetnoot 2) gelden vaste afstanden. Ook voor de afstand die een veehouderij moet aanhouden is de afstandscontour op een 'geurkaart' in beeld te brengen.

Bij veehouderijen met vaste afstanden zijn geen odour units bekend. Daarom is de geurbelasting naar de omgeving niet te bepalen en is geen beoordeling van het woon- en leefklimaat mogelijk. Daarom is het bouwen binnen de contouren van vaste afstanden in beginsel niet mogelijk, tenzij aannemelijk gemaakt kan worden dat ter plaatse sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat (jurisprudentie).

Bouwen buiten de geur- of afstandscontouren

Het bouwen buiten de geurcontour van een veehouderij betekent niet zonder meer dat kan worden uitgegaan dat ter plaatse een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gerealiseerd. Dit zal inzichtelijk gemaakt moeten worden.

³ Als de veehouderij wil uitbreiden met dieren, zal vanwege het geurgevoelige object de 50%-regeling (art. 3, lid 4, Wgv) moeten worden toegepast.

3. Gehanteerde beoordeling (criteria en richtlijnen)

Op de ontwikkellocatie Pastoor Jurgensstraat 21 wordt de veehouderij beëindigd en daar komen zes woningen voor in de plaats. Voor een zorgvuldige besluitvorming over het realiseren van nieuwe geurgevoelige objecten moet de locatie op de volgende aspecten worden beoordeeld:

- ✓ is de bebouwing voor geur gevoelig?
- ✓ vormt de bebouwing een bebouwde kom?
- ✓ is ter plaatse sprake van een aanvaardbaar woon- en verblijfklimaat?
- ✓ wordt niet iemand onevenredig in zijn belangen geschaad?

De ontwikkellocatie ligt aan de rand van de bebouwde kom van de woonkern Esbeek, deels in de woonkern en deels in de kernrandzone (extensivering overig). In de omgeving ligt een aantal (intensieve) veehouderijen, zowel met paarden, melkrundvee, varkens en pluimvee. Voor deze veehouderijen zijn de afstands- en geurcontouren in beeld gebracht. In de volgende paragrafen wordt besproken hoe de beoordeling van het plangebied is uitgevoerd en welke criteria of richtlijnen daarbij zijn gebruikt. Daarnaast wordt de gehanteerde werkwijze besproken die gebruikt is voor het maken van geurcontouren en de voor het bepalen van de geurbelasting.

3.1. Geurgevoelig object

Om te beoordelen of objecten voor geur gevoelig zijn, wordt de volgende richtlijn gehanteerd:

- ✓ een geurgevoelig object is een gebouw dat bestemd en geschikt is voor menselijk wonen en voor menselijk verblijf.

In verschillende uitspraken van de rechter is aangegeven dat uit de wetsgeschiedenis blijkt dat met "bestemd" wordt bedoeld dat het gebouw juridisch-planologisch mag worden gebruikt voor wonen of verblijf. Als het gebouw naar aard, indeling en inrichting geschikt is om te worden gebruikt voor menselijk wonen of verblijf, moet het wonen of verblijf uiteraard ook juridisch-planologisch toegestaan zijn. De bestemming van een gebouw is daarmee leidend bij het beoordelen of sprake is van een geurgevoelig object.

3.2. Bebouwde kom

Het begrip 'bebouwde kom' is niet gedefinieerd in de Wgv. In de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel is vermeld: *"De grens van de bebouwde kom wordt niet bepaald door de Wegenverkeerswetgeving, maar evenals in de ruimtelijke ordening door de aard van de omgeving. Binnen een bebouwde kom is de op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing geconcentreerd tot een samenhangende structuur."*

Ook is opgenomen: *"De bebouwde kom kan namelijk worden omschreven als het gebied dat door aaneengesloten bebouwing overwegend een woon- en verblijffunctie heeft en waarin veel mensen per oppervlakte-eenheid ook daadwerkelijk wonen of verblijven."*

Uit jurisprudentie blijkt dat de Afdeling bestuursrechtspraak naast de aard en omvang van het te beoordelen gebied mede de aard van de omgeving (woonfunctie en bijbehorende structuur en voorzieningen) en de afstand tot een dorpskern bepalend laat zijn of wel of niet sprake is van bebouwde kom.

3.3. Belangen van veehouderijen

De belangen van de veehouderij worden in beeld gebracht middels de geur- en afstandscontouren. Bij de beoordeling zijn de volgende criteria gehanteerd (zie paragraaf 2.3.2):

- ✓ Bouwen binnen de geurcontour is mogelijk als binnen de geurcontour al geurgevoelige objecten liggen en het nieuw geurgevoelig object niet dichtbij de veehouderij komt te staan.
- ✓ Bouwen binnen de geurcontour is niet mogelijk als er geen andere geurgevoelige objecten binnen de contour liggen of als het nieuwe geurgevoelige object dichtbij de veehouderij komt te staan dan de andere voor geur gevoelige objecten die binnen de contour zijn gelegen.
- ✓ Bouwen binnen de afstandscontour is in beginsel niet mogelijk, tenzij het woon- en leefklimaat kan worden beoordeeld.

NB. De geurcontour voor het beoordelen van de belangen van de veehouderij is de geurnorm van toepassing die wordt gehanteerd bij de vergunningverlening (zie tabel 3). Dit zijn dus de geurnormen en afstanden voor de voorgrondbelasting op grond van de gemeentelijke geurverordening en/of de Wgv.

3.4. Woon- en leefklimaat

Het woon- en leefklimaat wordt niet bepaald door de normen of afstanden uit de gemeentelijke geurverordening of de Wgv (jurisprudentie). De geurcontour en afstandscontour zijn daarom niet maatgevend voor het woon- en leefklimaat en worden alleen gebruikt voor het beoordelen van de belangen van de veehouderij.

Voor het beoordelen van het woon- en leefklimaat ter plaatse van de ontwikkellocatie is het nodig om de te verwachten geurhinder te evalueren. Dit betreft zowel de voorgrondbelasting⁴ als de achtergrondbelasting⁵.

Beoordeling van de achtergrondbelasting

In de geurgebiedsvisie behorende bij de geurverordening van de gemeente Hilvarenbeek zijn voor een aanvaardbaar woon- en leefklimaat de volgende streefwaarden voor de achtergrondbelasting opgenomen:

- 10 odour units in de bebouwde kom. Dit komt overeen met een hinderpercentage van 12% en een goede milieukwaliteit;
- 20 odour units in het buitengebied en de kernrandzones(extensivering overig). Dit komt overeen met een hinderpercentage van 20% en een matige milieukwaliteit.

Zie tabel 4 op de volgende pagina voor de relatie odour units - hinder - milieukwaliteit.

Beoordeling van de voorgrondbelasting

Uitgaande van het hiervoor aangehaalde hinderpercentage van 20% in het buitengebied en 12% in de bebouwde kom, worden voor een aanvaardbaar woon- en leefklimaat de volgende streefwaarden voor de voorgrondbelasting gehanteerd:

- voor de bebouwde kom 5 odour units (12% hinder);

⁴ Met de *voorgndbelasting* wordt de geurbelasting bedoeld van de veehouderij (de dominante veehouderij) welke de meeste geur bij het geurgevoelig object veroorzaakt, hetzij omdat het een grote veehouderij betreft, hetzij omdat de veehouderij dichtbij het geurgevoelig object is gelegen. De voorgrondbelasting is van belang voor het bepalen van de verwachte hinder omdat uit onderzoek is gebleken dat de geurhinder als gevolg van de voorgrondbelasting hoger is dan als gevolg van de achtergrondbelasting, bij gelijke belastingen. Als vuistregel geldt dat de voorgrondbelasting bepalend is voor de hinder als de voorgrondbelasting meer dan de helft van de achtergrondbelasting bedraagt.

⁵ Onder de achtergrondbelasting verstaan we de geurbelasting als gevolg van de veelheid aan veehouderijen in de omgeving van een geurgevoelig object.

- voor het buitengebied 10 odour units (20% hinder).

Zie tabel 4 op de volgende pagina voor de relatie odour units - hinder - milieukwaliteit.

Voor de kernrandzone (extensivering overig, zie tabel 3) wordt op grond van de gemeentelijke geurverordening voor een aanvaardbaar woon- en leefklimaat een waarde voor de voorgrondbelasting gehanteerd van 7 odour units (dit komt overeen met een hinderpercentage 16%; en een achtergrondbelasting van 14 Odour units).

Extensiveringsgebied overig c.q. de kernrandzone betreft een gebied van 250 meter rond de woonkernen. Dit maakt onderdeel uit van het buitengebied. De kernrandzone heeft onder andere de functie van zoekgebied voor woningbouw. Het gebied is te typeren als een overgangsgedebied van woonkern naar het buitengebied. De functies wonen, werken en recreëren de hebben prioriteit. Maar de aanwezigheid van veehouderijen is niet uit te sluiten, omdat zij zich in het verleden in dit gebied (zijnde buitengebied) hebben gevestigd en ontwikkeld. Verdere ontwikkeling van veehouderijen in dit gebied is niet meer mogelijk op grond van de Verordening ruimte. Er geldt een zogenaamd slot op de muur. Dit beleid van de provincie is onder meer gericht beëindiging van veehouderijen en op het mogelijk maken van woningbouw in de 250 meter extensiveringszone rond de woonkernen.

Tabel 4. Dosis-effectrelatie: de geurbelasting uitgedrukt in odour units gekoppeld aan het hinderpercentage en de milieukwaliteit, met tussenhaakjes de streefwaarden voor een aanvaardbaar woon- en leefklimaat (bron: bijlage 6 en 7 van de handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij).

Milieukwaliteit	% Geurgehinderden (hinderpercentage)	Concentratiegebied geurbelasting, odour units	
		Voorgrondbelasting	Achtergrondbelasting
Zeer goed	< 5	< 1	< 3
Goed	5 - 10 (6)	1 - 4	3 - 7
Redelijk goed	10 - 15 (12)	4 - 7 (5)	7 - 13 (10)
Matig	15 - 20 (20)	7 - 10 (7)(10)	13 - 20 (16)(20)
Tamelijk slecht	20 - 25	10 - 14	20 - 28
Slecht	25 - 30	14 - 19	28 - 38
Zeer slecht	30 - 35	19 - 25	38 - 50
Extreem slecht	35 - 40	25 - 32	50 - 65

Toelichting

In tabel 4 is de relatie tussen geurbelasting, geurhinder en milieukwaliteit weergegeven. Daarin opgenomen is een streefwaarde voor een maximaal aanvaardbaar hinderniveau en bijbehorende geurbelasting voor achtergrond- en voorgrondbelasting (dit zijn waarden tussen haakjes). De gehanteerde uitgangspunten zijn:

- aaneengesloten woningen verdienen een hogere beschermingsniveau dan verspreid liggende woningen;
- in gebieden met geen tot zeer weinig veehouderij: aaneengesloten woningen max. 6% kans op hinder en verspreid liggende woningen max. 12% kans op hinder;
- In gebieden met weinig tot veel veehouderij: aaneengesloten woningen max. 12% kans op hinder en verspreid liggende woningen max. 20% kans op hinder;
- in overgangsgedebieden woonkern naar buitengebied, kernrandzones met veehouderij in de omgeving: aaneengesloten woningen max. 16% kans op hinder;
- buitengebied: verspreid liggende woningen max. 20% kans op hinder;
- speciaal voor IV aangewezen gebieden (LOG's) krijgen het laagste beschermingsniveau: max. 27% kans op hinder;

- de geurbelastingen bij de hinderpercentages zijn afgeleid uit de dosiseffect relaties uit het PRA-rapport (zie bijlagen 6 en 7 van de handreiking bij de Wgv).

3.5. Gegevens en werkwijze

Voor het tekenen van de contouren en voor het bepalen van de achtergrondbelasting is gebruik gemaakt van het door de gemeente aangeleverde vergunningenbestand van veehouderijen in de omgeving van twee kilometer rond het plangebied. Met V-Stacks-gebied zijn de geurberekeningen uitgevoerd en in GIS zijn de geurcontouren op kaart ingetekend en is ook de geurkaart voor de achtergrondbelasting gemaakt.

De voorgrond- en achtergrondbelasting zijn berekend met V-Stacks-gebied. Met de uitkomsten is een geurkaart gemaakt waarop de achtergrondbelasting. Daarnaast zijn kaarten gemaakt die de voorgrondbelasting ter plaatse van de geplande bebouwing inzichtelijk maakt middels de geurcontour of de afstandscontour.

De geur- en afstandscontouren van de om de bebouwingslocaties gelegen veehouderijen zijn bepaald vanaf de emissiepunten van de stallen.

In onderstaande tabellen zijn de gebruikte gegevens vermeldt.

Tabel 5: Gegevens veehouderijen met vaste afstand.

Adres	X-coör	Y-coör	Diergroep	Aantal	Stalsysteem	Totaal oudour units
Oude Trambaan 42	137.183	385.807	E2.6 Legkippen en grootouderdieren	3	Grondhuisvesting van legrassen	1
Oude Trambaan 21	137.192	385.705	K1 volwassen paarden	24		0
Pastoor Jurgensstraat 7	137597	385705	K1 Volwassen paarden K2 Paarden in opfok	28 15		0 0
Pastoor Jurgensstraat 11	137498	385665	A1 Melk en kalfkoeien ouder dan 2 jaar A3 Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	138 109	Overige huisvestingssyste men	0 0

Tabel 6: Invoer gegevens berekeningen voor bepalen individuele geurcontouren Tuldensedijk 3 op grond van aanwezige odour units.

Adres	X-coör	Y-coör	EP Hoogte	Gem. geb. hoogte	EP Diameter	EP Uittr. Snelh.	Totaal oudouru nits
Stal 1	137.334	385.570	3.5	4.0	0.5	4.0	5060
Stal 2	137.291	385.551	3.0	3.5	0.5	4.0	8280
Stal 3	137.268	385.567	4.0	3.7	0.4	4.0	8211
Stal 4	137.391	385.542	6.7	5.9	3.0	2.5	5166
							26717

4. Beoordeling en resultaat

Zoals in hoofdstuk 3 is aangegeven moet het geplande bebouwing in de geurzone beoordeeld worden op de volgende aspecten:

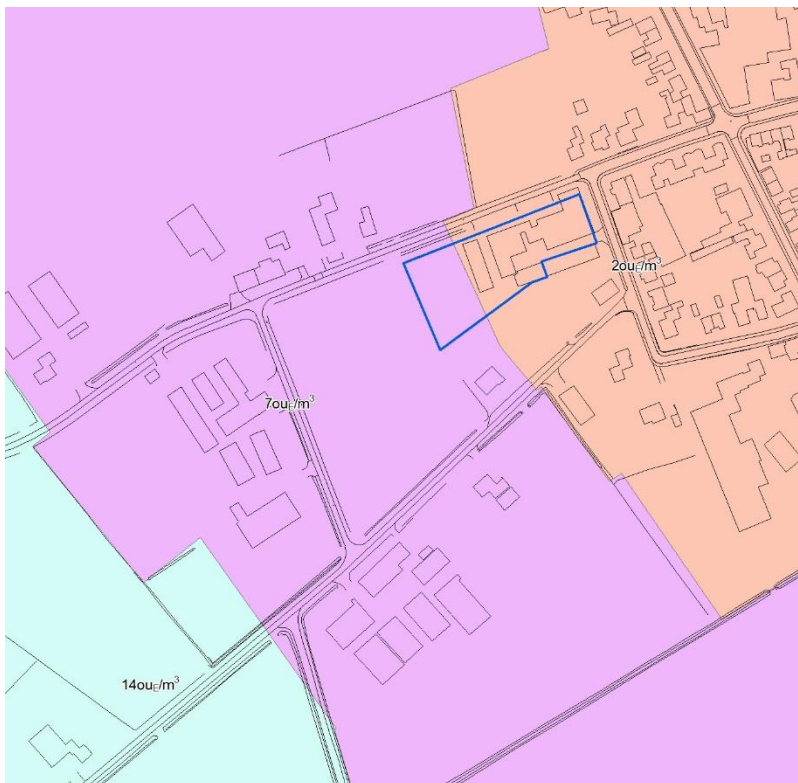
- betreft het een voor geur gevoelig object?
- is de bebouwing te beschouwen als een bebouwde kom?
- worden de belangen van de veehouderijen geschaad?
- is er sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat?

In onderstaand schema wordt voor het plangebied de beoordeling op de genoemde aspecten beschreven. Bij de beoordeling maken we gebruik van vier geurkaarten: figuur 1, 2, 3 en 4 (op de volgende pagina's).

- Figuur 1 geeft de indeling van de gemeentelijke geurverordening weer. De ontwikkellocatie Pastoor Jurgensstraat (blauw begrensd) is deels gelegen in de bebouwde kom van Esbeek en deels gelegen in de kernrandzone. Voor het woon- en leefklimaat gelden respectievelijk streefwaarden van 5 en 7 odour units.
- Figuur 2 maakt de belangen van de veehouderijen inzichtelijk middels de van toepassing zijnde contouren voor de vaste afstanden (50 en 100 meter) en 2 odour units (i.v.m. de nabij gelegen bebouwde kom). Het betreft de belangen van de veehouderijen aan de Tuldensedijk 3, Oude Trambaan 42, Oude Trambaan 21, Pastoor Jurgensstraat 11 en Pastoor Jurgensstraat 7. Uit figuur 2 blijkt dat de veehouderij aan de Tuldensedijk 3 planologisch 'op slot staat' als gevolg van woningen binnen de geurcontouren. Dit betekent dat voor het bepalen van het aanvaardbaar woon- en leefklimaat uitgegaan kan worden van de emissiepunten van de stallen.
- Figuur 3 geeft de voorgrondbelasting weer op de toekomstige woningen (geplande gevelpunten).
- Figuur 4 geeft de achtergrondbelasting weer op de toekomstige woningen.

Beoordelingsschema

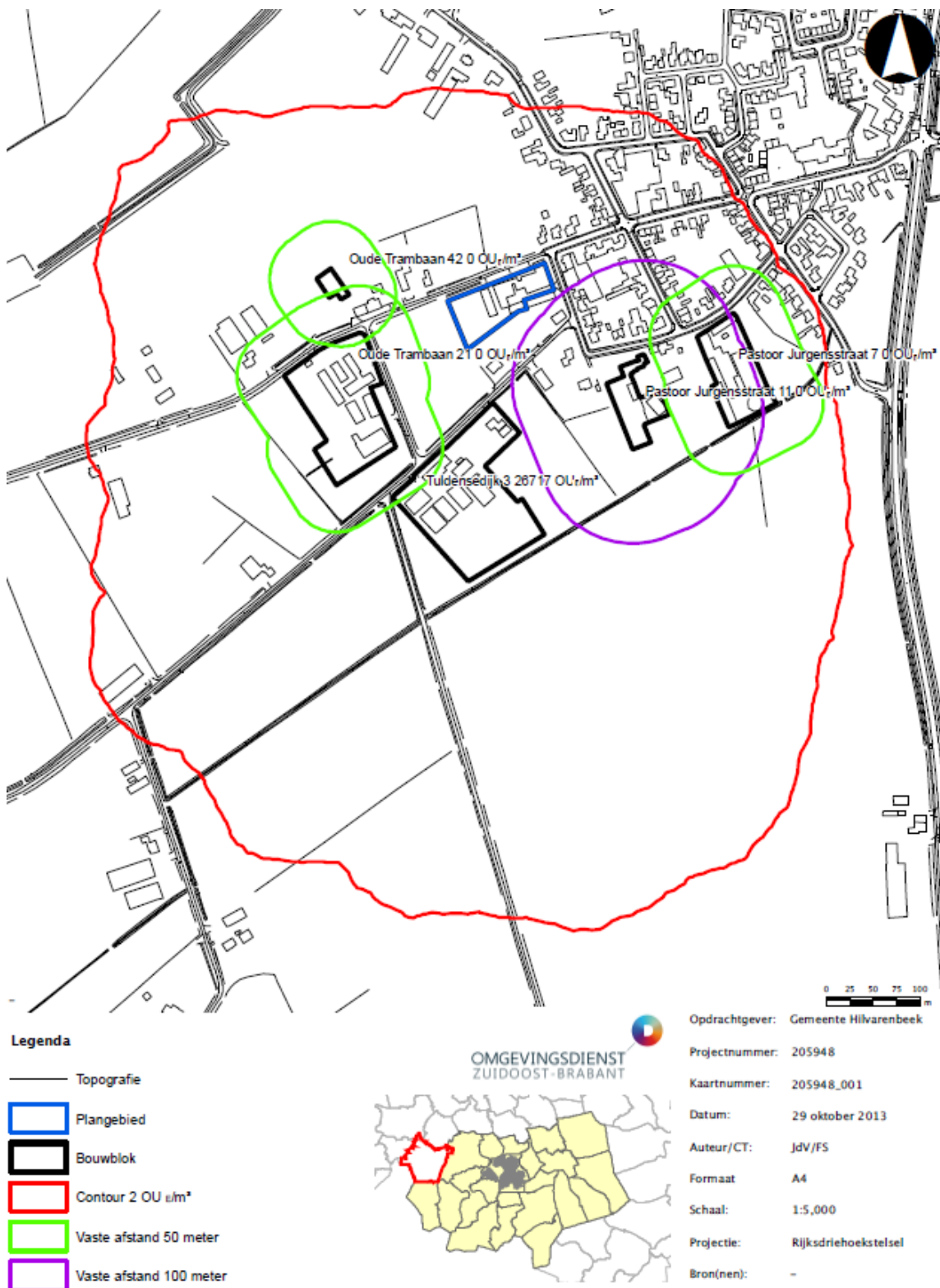
Ontwikkellocatie Pastoor Jurgensstraat 21	Geur gevoelig object?	Bebouwde kom?	Belangen veehouder geschaad?	Aanvaardbaar woon- en leefklimaat	Conclusie
Woningbouw	Ja Bestemd en geschikt voor menselijk wonen	Deels gelegen in de bebouwde kom, deels in de kernrandzone. Zie figuur 1.	Nee De belangen van een veehouders worden niet geschaad. Zie figuur 2. De ontwikkellocatie bevindt zichtbuiten de afstandscontouren van omliggende veehouderijen. De ontwikkellocatie ligt geheel binnen de geurcontour van 2 odour units van de veehouderij aan de Tuldensedijk 3. De belangen van deze veehouderij worden niet geschaad omdat al andere geurgevoelige objecten binnen de contour en op kleinere afstand zijn gelegen.	Ja <u>Voorgrondbelasting</u> Uit figuur 3 blijkt dat de voorgrondbelasting op de toekomstige woningen 5 tot 6 odour units bedraagt. Op het deel van de ontwikkellocatie dat is gelegen in de bebouwde kom zal de geurbelasting 5 odour units bedragen. Dit voldoet aan de streefwaarde van 5 odour units. Op het deel van de ontwikkellocatie dat is gelegen in de kernrandzone zal de geurbelasting max. 6 odour units bedragen. Dit voldoet aan de streefwaarde van 7 odour units. <u>Achtergrondbelasting (figuur 4)</u> Uit de berekening van de achtergrondbelasting is gebleken dat deze ter plaatse van het plangebied ruim 6 odour units bedraagt. Dit is lager dan de streefwaarde van 10 odour units voor de bebouwde kom en 14 odour units voor de kernrandzone.	Woningbouw is mogelijk. Er is sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en de belangen van de nabijgelegen veehouderijen worden niet geschaad.

Figuur 1. Indeling Verordening gemeente Hilvarenbeek:

- bebouwde kom woonkern Esbeek (oranje): geurnorm is 2 ou voor de vergunningverlening en toetsing van de belangen van de veehouderij. Waarde voor aanvaardbaar woon- en leefklimaat is 5 ou voorgrondbelasting en 10 ou achtergrondbelasting (zie paragraaf 3.4).
- extensivering overig / kernrandzone (paars): geurnorm is 7 ou voor de vergunningverlening en toetsing van de belangen van de veehouderij. Waarde voor aanvaardbaar woon- en leefklimaat is 7 ou voorgrondbelasting en 14 ou achtergrondbelasting (zie paragraaf 3.4).
- verwevingsgebied (groen): geurnorm is 14 ou voor de vergunningverlening en toetsing van de belangen van de veehouderij. Waarde voor aanvaardbaar woon- en leefklimaat is 10 ou voorgrondbelasting en 20 ou achtergrondbelasting (zie paragraaf 3.4).

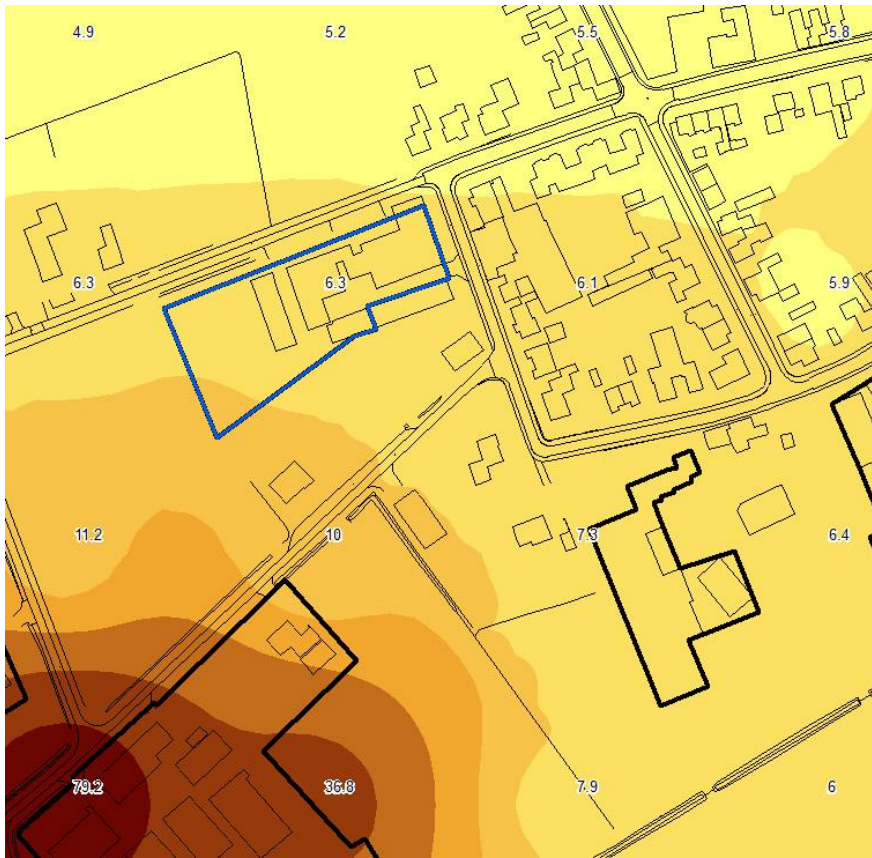
De ontwikkellocatie Pastoor Jurgensstraat (blauw begrensd) is deels gelegen in de bebouwde kom van Esbeek en deels gelegen in de kernrandzone.

Figuur 2. Geur- en afstandscontouren van veehouderijen op grond van de geurverordening van de gemeente Hilvarenbeek. Deze contouren worden gebruikt voor het beoordelen van de belangen van de veehouderijen.

Figuur 3. Woon- en leefklimaat: voorgrondbelasting op de ontwikkellocatie

Figuur 4. Woon- en leefklimaat: achtergrondbelasting ter plaatse van de ontwikkellocatie

5. Conclusies

- I. De belangen van de veehouderijen rond de ontwikkellocatie Pastoor Jurgensstraat 21 worden niet geschaad.
- II. De ontwikkellocatie Pastoor Jurgensstraat 21 ligt niet binnen de vaste afstandscontouren van veehouderijen. Woningbouw buiten deze contouren is mogelijk omdat een aanvaardbaar woon- en leefklimaat is geborgd en omdat dit veehouderijen niet in hun belangen worden geschaad
- III. De voorgrondbelasting op de ontwikkellocatie Pastoor Jurgensstraat 21 voldoet aan de streefwaarden en bedraagt 5 odour units zover gelegen in de bebouwde kom en 5 tot 6 odour units zover gelegen in de kernrandzone. Er is daarmee sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.
- IV. De achtergrondbelasting op de ontwikkellocatie Pastoor Jurgensstraat 21 voldoet aan de streefwaarden en bedraagt ruim 6 odour. Daarmee is sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.
- V. De belangen van de veehouderij noch het woon- en leefklimaat staan woningbouw in de weg.